



VASTUULLINEN LAHJOITAMINEN RY

Vastuullisen varainhankinnan ammatilliset arvot ja periaatteet -suositukset 23.4.2013

Eri ammattikuntien eettiset säännöt ja periaatteet ilmaisevat ammatin edellyttämää asennetta, vastuuta ja suhtautumistapaa työhön. Suomalaiset varainhankkijat työskentelevät useilla aloilla ja erilaisissa organisaatiokulttuureissa. Heidän työnsä tavoitteissa on kuitenkin paljon yhteistä: He työskentelevät auttaakseen muita, tehdäkseen muutoksen, tehdääkseen maailmasta paremman paikan. Työnsä toteuttamiseksi he jakavat yhteisiä perustavaa laatua olevia arvoja ja käytäntöjä.

Vastuullinen Lahjoittaminen ry on koonnut suositukset 'Vastuullisen varainhankinnan ammatilliset arvot ja periaatteet', joiden kehittämisessä käytettiin mm. kansainvälistä International Statement of Ethical Principles in Fundraising -asiakirjaa sekä European Fundraising Associationin jäsenien eettisiä periaatteita. Kansainvälisten eettisten periaatteiden tarkoituksena on edistää maailmanlaajuisen varainhankinnan yhteisön sitoutumista vastuullisuuteen, avoimuuteen ja tehokkuuteen. VaLan suosituksissa esitetään yhdistäviä tekijöitä siihen, kuinka järjestö toteuttaa varainhankintaa ja kuinka varainhankinnan ammattia harjoitetaan.

Organisaatiot ja yksityishenkilöt, jotka sitoutuvat Vastuullisen varainhankinnan ammatillisiin arvoihin ja periaatteisiin, osoittavat kiinnostuksensa niin kansalliseen kuin globaaliin yhteisymmärrykseen varainhankinnan perusperiaatteista. Sitoutumisen periaatteisiin tulisi myös edistää yhteistä tavoitetta varmistaa yleisön luottamus yleishyödylliselle sektorille ja samaan aikaan estää henkilökohtaisen edun tavoittelua lahjoittajien ja tukijoiden kustannuksella. Järjestöt ja varainhankkijat noudattavat työssään niiden maiden lakeja, joissa toimivat.

Vastuullisen varainhankinnan ammatilliset arvot ja periaatteet

Rehellisyys: Varainhankkijat toimivat rehellisesti ja totuudenmukaisesti, jotta kansalaisten luottamus turvataan ja rahoittajia, lahjoittajia ja edunsaajia ei johdeta harhaan. Varainhankkijat toimivat tavalla, joka edistää organisaation työn tarkoitusta ja he kannustavat muitakin sitoutumaan ammatillisiin periaatteisiin.

Kunnioitus: Varainhankkijat toimivat kunnioittaen omaa ammattiryhmäänsä, työyhteisöään sekä lahjoittajia ja edunsaajia. Varainhankkijat arvostavat yksityisyyttä ja valinnanvapautta kaikissa muodoissaan.

Avoimuus: Varainhankkijat toimivat avoimesti ja huomioiden vastuun kansalaisten luottamuksesta. Varainhankkijoiden on ilmoitettava kaikki todelliset tai mahdolliset eturistiriidat ja vältettävä kaikkia mahdollisia henkilökohtaisia tai ammatillisia väärinkäytöksiä.

Läpinäkyvyys: Varainhankkijat edistävät selkeää raportointia tekemästään työstään, varainhankinnan hallinnoinnista, kuluista ja tuotoista tarkalla ja ymmärrettävällä tavalla.

Varainhankkijan vastuut

1. Vastuu lahjoituksista

- Lahjoitusten vastaanottaminen pitäisi hyväksyä järjestön edistämien tavoitteiden mukaisesti ja niiden vastaanottamisesta saa koitua kohtuulliset kustannukset suhteutettuna lahjoituksen arvoon. Lahjoitettua summaa käsitellään noudattaen lahjoittajan toiveita, mikäli ne on ilmaistu.
- Varainhankintaa ei harjoiteta henkilökohtaisen eikä organisaation taloudellisen hyödyn saamiseksi.
- Varoja kerätään kunnioittaen lahjoittajan valinnanvapautta ilman painostusta, häirintää, uhkailua tai pakottamista.

2. Vastuu sidosryhmäsuhteista

- Varainhankkijat ovat vastuussa kaikille sidosryhmille: lahjoittajille, rahoittajille, edunsaajille ja työnantajille.
- Varainhankkijat kunnioittavat lahjoittajan oikeuksia antamalla ajankohtaista tietoa siitä, miten lahjoituksia käytetään huomioiden lahjoittajan yksityisyyden ja kunnioittaen lahjoittajan toiveita.
- Varainhankkijat kunnioittavat edunsaajan oikeuksia ja toimii työssään säilyttääkseen heidän ihmisarvonsa ja itsekunnioituksensa. Varainhankkijat eivät käytä menetelmiä, jotka vaarantavat tätä kunnioitusta.
- Varainhankkijat työskentelevät yhteistyökumppaneiden ja tavara- ja palvelutoimittajien kanssa samojen periaatteiden mukaisesti kuin omassa organisaatiossaan. Varainhankkijat varmistavat kohtuullisin keinoin, että yhteistyökumppanit ja tavara- ja palvelutoimittajat eivät saa kohtuutonta voittoa työskennellessään organisaatiolle.

3. Vastuu viestinnästä, markkinoinnista ja tiedottamisesta

- Varainhankkijat käyttävät viestinnässä ja markkinoinnissa vain tietoa, joka on tarkkaa ja totuudenmukaista eikä ole harhaanjohtavaa. Käytettävät tiedot kunnioittavat edunsaajien ihmisarvoa ja itsekunnioitusta.
- Varainhankkijat eivät julkisesti esitä tai ilmaise, että varainhankintaa harjoitetaan ilman hallintoa tai ilman kustannuksia. Varainhankkijoiden on myös huolehdittava, etteivät organisaatiotkaan ilmaise tai viittaa siihen, että varainhankinnasta ei synny kustannuksia.
- Varainhankkijat antavat totuudenmukaista tietoa varojen käytöstä liioittelematta tai aliarviomatta todellisuutta.
- Varainhankkijat noudattavat henkilöiden tietosuojaa koskevia lakeja ja sääntöjä. Nykyisistä tai mahdollisista lahjoittajista kerätty tieto on vain organisaation käytössä. Lahjoittajan pyynnöstä häntä koskevat tiedot poistetaan rekistereistä nopeasti.

4. Vastuu varainhankinnan hallinnoinnin ja kustannusten raportoinnista

- Varainhankkijat vakuuttavat, että kaikki heidän vastuullaan olevat varainhankinnan toiminnot, kirjanpito ja raportointi, ovat avoimia ja yksiselitteisiä.
- Varainhankkijat kannustavat organisaatiota raportoimaan käyttäen kansallisia ja kansainvälisiä tilinpäätösstandardien mukaisia menetelmiä.
- Varainhankkijat toimittavat ajankohtaiset vuosiraportit kaikille sidosryhmille kohtuullisessa ajassa tai kannustavat organisaatiota tekemään niin. Varainhankkijat kertovat avoimesti ja selkeästi kaikille sidosryhmille lahjoitusten hallinnoinnista, varainhankinnan kustannuksista ja niiden perusteista. Varainhankkijat tekevät tarkan selvityksen erillisistä kuluista työnantajan, lahjoittajan ja edunsaajan pyynnöstä.

5. Vastuu maksuista ja korvauksista

- Varainhankkijat toimivat joko vapaaehtoisina ilman korvausta, palkkasuhteessa tai ennaltasovittujen palkkioiden perusteella. Varainhankkijoiden ei pitäisi hyväksyä palkkioita tai korvauksia, jotka perustuvat prosenttiosuuksiin kerätyistä varoista. Tulospalkkioperusteisista säännöistä on sovittava etukäteen ja palkkioiden pitäisi perustua muuhun kuin prosenttiosuuteen kerätyistä varoista.
- Tehdessään päätöksiä organisaation puolesta varainhankkijat eivät hyväksy lahjuksia.
- Varainhankkijat eivät tavoittele tai hyväksy yhteistyökumppaneilta tai tavara- ja palvelutoimittajilta mitään henkilökohtaisia palkkioita, rahana tai luontoisetuna, jotka vaikuttavat liiketoiminnalliseen päätöksentekoon.

6. Vastuu kansallisten lakien noudattamisesta

- Varainhankkijat ilmaisevat vastustuksensa, jos organisaatio, jossa he työskentelevät ei noudata kansallista tai kansainvälistä lainsäädäntöä.
- Varainhankkijat eivät harjoita tai osallistu toimintaan, joka on vastoin kansallisia ja kansainvälisiä oikeudellisia velvoitteita. Varainhankkijat pyrkivät välttämään edes mahdollisuutta rikokseen tai ammatilliseen virheeseen.